

Förskolan Kastanjens Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2020-2021

Planen gäller från 2020-08-31-2021-08-31

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Vision
2. Lagar som styr
3. Definitioner
4. Delaktighet
5. Ansvarsfördelning
6. Rutiner/handlingsplan för akuta situationer
7. Främjande och förebyggande åtgärder
8. Kartläggning
9. Utvärdering av föregående års plan 2018/2019
10. Ny kartläggning och förbättringsområden
11. Revidering av föregående års plan

Förskolans resultat och analys av föregående års åtgärder

1. Vår vision

På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Tillsammans ansvarar vi för att skapa en trivsamt och trygg miljö genom respekt och hänsyn till varandra.

Denna plan ska ligga till grund för arbetet i förskolan.

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn och alla vuxna på förskolan ska ha samma rättigheter. Alla barn och vuxna har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

2. Lagar som styr

Barn i förskolan får inte utsättas för kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier. För att förhindra, förebygga och skapa handlingsberedskap om det skulle inträffa regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk.

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800) 6 kap 10§

Enligt skollagen och diskrimineringslagen är all personal inom förskolan skyldiga att arbeta målinriktat för att motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer på förskolan.

Om detta ändå skulle inträffa ska omständigheterna utredas, dokumenteras och åtgärder vidtas för att förhindra att det upprepas. Lagarna omfattar all personal som kommer i kontakt med barnen det vill säga även till exempel köks- lokalvårdspersonal och vaktmästeri. Rektoren ansvarar för att likabehandlingsarbetet genomförs och att likabehandlingsplanen upprättas, utvärderas och uppdateras varje år.

3. Definitioner

Diskriminering:

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har ett samband med:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Kränkande behandling

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som inte har ett samband med någon diskrimineringsgrund. Både vuxna i förskolan, vårdnadshavare och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

När man upplever sig kränkt är man kränkt, känslan betyder mer än orden. Exempel kan vara:

- Att bli kallad något nedvärderande
- Att få sin lek eller arbeten förstörda
- Att bli sparkad och slagen.

Trakasserier

Trakasserier är när någon kränker ett barns/vuxens värdighet och kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna.

Mobbing

Mobbing är när en person vid upprepade tillfällen under viss tid blir utsatt för kränkande behandling av en eller flera personer.

4. Delaktighet

Barnens delaktighet

Barnen deltar i arbetet med planen genom att vara med och bestämma om vilka ordnings och trivselregler man vill ha på avdelningen för barn och pedagogers gemensamma trivsel. Pedagogerna på avdelningen diskuterar och utvärderar med barnen i den dagliga utbildningen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna är delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal och den dagliga kontakten med pedagogerna.

Vårdnadshavare får en gång om året fylla i en trivselenkät där de ger synpunkter på utbildningen.

Personalens delaktighet

Personalen har diskuterat kring de 7 diskrimineringspunkterna och de nya lagar som reglerar arbetet mot kränkningar och diskrimineringar vid framtagandet av planen.

I arbetslagen och tillsammans på hela förskolan diskuteras kontinuerligt arbetsätt och förhållningssätt på arbetsplatsträffar och veckoplaneringar som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Personalen och rektor reviderar planen tillsammans varje år på planeringsdag.

Förankring av planen

Under inskolningen, på föräldramöten, vid utvecklingssamtalen och på föräldragruppsmöten informeras vårdnadshavare om likabehandlingsplanen.

Planen finns anslagen på i hallen och på förskolans hemsida.

5. Ansvarsfördelning

Rektor

Rektor ansvarar för att en likabehandlingsplan upprättas, revideras och följs upp varje år. Om personal är anklagad för att ha kränkt/diskriminerat ett barn är det rektor som har ansvar för att det genomförs en utredning av händelsen.

När rektor får kännedom om ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i förskolan är rektor skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Alla vuxna som ser eller på annat sätt får kännedom om att ett barn blir kränkt har skyldighet att genast agera för att få stopp på kränkningen.

Personal

När personal får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling på förskolan är det dennes skyldighet att anmäla detta till rektor.

Alla situationer där kränkningar förekommer är unika, beroende på vilka som är inblandade, därför kan man inte säga att en metod eller ett arbetssätt alltid är det rätta. Vilken metod eller arbetssätt som används kan variera från fall till fall. Det viktiga är att något görs, att den kränkte blir tagen på allvar.

6. Rutiner/handlingsplan för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vårdnadshavare vänder sig i första hand till pedagogerna på avdelningen, därefter till rektor. Pedagogerna håller god uppsikt över alla platser där barn leker inom- och utomhus.

Vi är närvarande pedagoger.

Handlingsplan när vi upptäcker någon form av diskriminering/kränkande behandling.

Bedömning av om det är en kränkning görs i varje enskilt fall.

Vid kränkningar.

1. Ta bort barnet som kränker från situationen och prata med alla berörda
2. Tröstar och tar reda på hur situationen uppstod

Vid upprepade kränkningar: först steg 1 och 2

3. Rektor informeras
4. Vårdnadshavare informeras och eventuellt specialpedagog
5. Personalen observerar och kartlägger hur kränkningarna uppstår
6. Möte med berörda vårdnadshavare.

7. Uppföljning och dokumentation sker under hela förloppet
8. Åtgärderna utvärderas, ärendet avslutas och dokumenteras.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om barn, vårdnadshavare eller förskolans personal upplever att något barn diskrimineras eller blir kränkt av anställda på förskolan skall personal aktivt ingripa och kontakta rektor som omgående startar en utredning.

- Personalen som uppmärksammat ärendet dokumenterar fallet.
- Rektor samtalar med personen som kränkt och samtalet dokumenteras
- Rektor kontaktar barnets vårdnadshavare
- Rektor beslutar i samråd med övriga inblandade hur ärendet skall behandlas
- Rektor ansvarar för att uppföljning sker, dokumenteras och tar kontakt med huvudman.

7. Främjande och Förebyggande åtgärder

Mål för arbetet i utbildningen

- Alla barn skall bli sedda och uppmärksammade av vuxna varje dag.
- Barnen trivs och tycker att det är roligt att komma till förskolan.
- Vuxna ska vara bra förebilder för barnen.
- Barn och vuxna respekterar varandra och tar vara på varandras olikheter.
- Alla vuxna tar ansvar för att vägleda barnen i deras utveckling av empati och respekt för varandra.

Arbetssätt:

- För att lättare skapa dialog använder vi oss av frågor som öppnar upp:
  - Vad är det som har hänt?
  - Hur kändes det för dig?
  - Vad kan man göra istället?
- Ett barn som berättar att hon eller han känner sig kränkt ledsen, arg, sårad eller skadad, måste alltid tas på allvar. Individens subjektiva upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling.
- Vi diskuterar och påminner varandra i vårt förhållningssätt gentemot barn, vårdnadshavare och personal. Alla vuxna ska ta ställning, reagera och agera mot varje form av diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier.
- Vi uppmärksammar och avbryter all form av verbal kränkning.
- De yngre barnen som inte har något språk ska uppmärksammas om de knuffar ett speciellt barn flera gånger utan anledning.
- Vi ska vara närvarande pedagoger.
- Diskuterar likabehandlingsarbetet på veckomöten och arbetsplatsträffar.
- Pedagogerna tar del av vårdnadshavares synpunkter
- Arbetslaget har tillsammans med barnen diskuterat sig fram till några få regler som ska gälla på sin avdelning för att alla ska trivas och ha det bra.
- Vårdnadshavare informeras om dessa avdelningsregler genom anslag på avdelningen.

Främjande insatser för barn med annat modersmål än svenska

- Erbjud material som påvisar mångfald som böcker, pussel och dockor etc
- Spela in sång eller berättelser på barnens modersmål och använd i barngruppen, enskilt eller i grupp.
- Visa på karta och flaggor från andra länder(barnens hemland).
- Lappar i lokalen med svenska ordet och ordet på barnens hemspråk.

8. Kartläggning

För att pedagogerna på förskolan ska få kännedom om vad som behöver göras för att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja barns lika rättigheter och möjligheter, krävs en kartläggning av nuläget.

Denna kartläggning görs till exempel genom:

- Regelbundet planerade och spontana samtal med barn, vårdnadshavare och pedagoger om händelser och stämningen på avdelningen och i barngruppen.
- Olika observationer i den dagliga utbildningen, spontana eller strukturerade.
- Diskussioner på arbetsplatsträffar om vardagsklimatet och förhållningssätt.
- Enkätundersökning bland vårdnadshavare.
- Intervjuer av barnen.

9. Utvärdering av föregående års plan, 2019-2020

Kartläggning under utbildningsåret.

Under utbildningsåret 2019-2020 har vi observerat vad som händer mellan barnen utifrån kön vid övergångar på avdelning 1-3 samt matledet på avdelning 4-5. Observationen under våren blev inte som planerat då det var hög frånvaro pga Covid19.

Förskolans resultat och analys av kartläggningen:

Förskolan arbetar utifrån tydliga rutiner och de som observerades bland avdelning 1-3 kunde härledas till att de inte är tillräckligt trygga med verksamheten och att det ligger i barnens utvecklingsfas att vilja bestämma. På avdelningarna 4-5 så var det mycket konflikter samt diskussioner runt omkring vem som ska stå bredvid vem osv. Detta kan skapa en utanförkänsla hos vissa barn.

Vad händer i kön:

Barnen har gärna velat vara först och bestämma vem som ska stå både framför och bakom. De åtgärder vi valde att göra var att lärarna bestämmer i vilken ordning barnen ska stå i ledet och avdramatisera begreppen först och sist. Denna åtgärd upplever vi att ha mottagits positivt av barnen. Detta är också ett sätt att stärka allas lika värde i gruppen.

Åtgärder och resultat utifrån kartläggningen i nuläge och långsiktigt

Hur:

Vi har tydliggjort rutiner och även förstärkt med bildstöd. Det har blivit en mycket lugnare och trevligare miljö där alla känner sig välkomna och inkluderade.

Varför:

Vi vill ha en miljö där barnen kan trivas och må bra. Där man kan arbeta med att lägga grunden för barnens lika värde kan ske genom detta, alla barn ska kunna vara barn. För att upptäcka barnens beteende mot varandra och för att vi ska kunna förebygga kränkningar. Vi ser också vad vi behöver tillföra eller ändra i lekmiljöer såväl ute som inne. Vi tycker att det är bra att djupare analysera vardagssituationer och därmed upptäcka eventuella kränkningar. Dessutom blir vi medvetna om i vilka situationer kränkningar sker och kunna åtgärda dem så fort det går. Det är demokratiskt förhållningssätt så att alla barn får komma till tals och bli lyssnade på, så att alla barn kan känna sig trygga med att vi vuxna agerar när de känner sig orättvist behandlade av någon. Genom analysen kan vi förbättra våra arbetsmetoder och få tryggare och empatiskare barn. För de yngre barnen sker kommunikationen med hjälp av andra medel än det verbala språket, t.ex. kroppsspråk och andra ljud.

10. Ny kartläggning och nya förbättringsområden 2020-2021

Några veckor efter höstterminens start genomförs en ny kartläggning av klimatet i barngruppen och resultatet av detta analyseras och diskuteras på kommande personalmöten. Om behov framkommer vidtas åtgärder omedelbart för att förhindra och förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Vi kommer kartlägga vad som händer i hallen utifrån kön. Kartläggningen sker under vecka 42 samt 15.

11. Revidering av föregående års plan

- Resultat och analys av genomförda insatser/åtgärder diskuteras varje år på utvärderingsdagen innan sommaren.
- Vårdnadshavare besvarar årligen en trivselenkät.
- Barnen intervjuas om trivsel och kamratskap på förskolan.
- Med utgångspunkt från resultatet från ovanstående punkter revideras likabehandlingsplanen av pedagogerna och rektor på förskolans årliga utvärderingsdag.

Du kan läsa mer om Diskrimineringslagen och skollagen på:

www.manskligarattigheter.gov.se

www.barnombudsmannen.se

www.skolverket.se